

A Konzervipari Tárcaközi Bizottságok működéséről

HELTAI LÁSZLÓ

Budapest Főváros Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézete

Az Élelmészügyi Minisztérium és a Belkereskedelmi Minisztérium 1954. október hó 12-én kelt közös „Meghatalmazás”-a hívta életre a „Konzervipari Tárcaközi Minősítő Bizottság”-ot. A Bizottság a kereskedelem részére a konzervipar által kiszállított gyártmányok minősítésével és minőségével, csomagolásával kapcsolatos viták esetében hivatott döntést hozni, amely döntés a két tárca részére jogérvényesen kötelező. Ezen a feladat körön túlmenően a Bizottság feladata még, hogy az igényeknek megfelelően a meglévő szabványok módosítását javasolja és új cikkek gyártása esetén szabványjavaslatot tegyen a Magyar Szabványügyi Hivatalnak. A kereskedelem vagy az ipar részéről felmerülő elvi döntések ügyében is a Bizottság határoz és akkor is, ha a gyártó vállalat, nagyobb értéket képviselő áruk gyártása esetén — a minősítés kérdését megnyugtató módon saját hatáskörében eldönteni nem tudja.

A Bizottság tagjai a két tárca egy-egy képviselője, a Konzerv-, Hús és Hűtőipari Intézet (Kohiki) és a Kereskedelmi Minőségvizsgáló Intézet (KERMI) egy-egy kiküldöttje, valamint a Budapest Főváros Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézetének kiküldöttje, mint a Bizottság elnöke.

A Bizottság 1954. október 26-iki első ülésétől kezdve 1960. november 18-ig összesen 69 ülést tartott, amelyen 151 vitás kérdésben hozott döntést. A minőség-vitás kérdések elintézése több elvi jelentőségű kérdés tisztázását is elősegítette, — ugyancsak a vitás kérdések megtárgyalása kapcsán több szabványmódosító indítvány illetve szabványjavaslat született.

A 69 ülés közül mindössze 2 ülésen volt a Bizottság határozatképtelen. Az üléseket a termékeny vita, a különböző nézetek és felfogások egyeztetése, a tárcái sovinizmusnak meggyőzéssel való leküzdése jellemezte, úgy, hogy az esetek túlnyomó többségében a döntéseket egyhangúlag hozta meg a Bizottság és csak szórványosan fordult elő szótöbbséggel hozott határozat.

Az üléseken a Bizottság minden egyes tagja, tudásának legjavát adva, önzetlenül fáradozott olyan döntések és határozatok létrehozásán, amelyek az adott körülmények között a legmegfelelőbbeknek bizonyultak. Külön köszönet illeti meg a Bizottság tagjai közül azokat, akik a megalakulás óta lankadatlan buzgalommal vettek részt az üléseken.

A Konzervipari Tárcaközi Minősítő Bizottságtól függetlenül, de hasonló elvek alapján működik az 1956. augusztus 21-én megalakult Exportkonzerv Minősítő Tárcaközi Bizottság, amelynek feladata a konzervipar és külkereskedelem közötti vitákban való döntés. Ennek a Bizottságnak összetétele annyiban különbözik az előbbtől, hogy a Belkereskedelmi Minisztérium szervei (KERMI és Élelmiszer Főigazgatóság) helyett a Külkereskedelmi Minisztérium szervei (Terimpex és MERT) a tagjai. A Bizottság 1956. augusztus 22-iki első ülése óta 19 ülést tartott, amikor is 20, az ipar és a külkereskedelem között felmerült vitás kérdésben hozott döntést.

A Konzervipari Tárcaközi Bizottságok több mint 6 évi eredményes és termékeny működése felveti azt a kérdést, vajon nem lenne-e célszerű az élelmészeti ipar egyéb területén is hasonló Tárcaközi Bizottságokat létesíteni és ezzel az ipar és a kereskedelem közötti esetleges ellentéteket nem éles vitákkal, hanem — a Konzervipari Tárcaközi Bizottságok példája nyomán, — békés tárgyalások útján intézni el.